

2016. ÉVI ÜZLETI JELENTÉS

(IGAZGATÓI BESZÁMOLÓ)

A Magyar Irodalmi Szerzői Jogvédő és Jogkezelő Egyesületnél 2011-ben kezdődött meg az adatszolgáltatásra kötelezett könyvtárak felkérése. A MISZJE a kölcsönzési adatok feldolgozása, a szerzők beazonosításának elősegítése és a jogdíjak felosztása érdekében adatbázis-fejlesztésbe kezdett, ez a szerzői adatbázis az elmúlt évre már igen összetetté vált. A könyvtárakból beérkező adatok feldolgozását évről évre adatbáziskezelő-informatikus végezi, nem volt ez másként 2016-ban sem. A MISZJE jelenlegi vezetése és munkatársai vállalásuknak megfelelően elérték, hogy a kifizethető jogdíjak túlnyomó többségét folyósítani tudták az elmúlt évben, mely a jogosultak azonosításának nehézségei miatt nagy teljesítmény egy nemrég indult jogkezelő részéről: ez a régóta létező magyar jogkezelőknek sem minden esetben sikerül.

A MISZJE az előzetes költségvetési terveknek megfelelően 2016-ban kiegyensúlyozott gazdálkodást folytatott, annak ellenére, hogy költségvetési forrása a 2015-ös évhez hasonlóan 79.200.000 Ft volt. (Összehasonlításképpen: 2011-ben 100.000.000 Ft, 2012-2013-ban 90.000.000 Ft volt a szervezet működésére és jogdíjak kifizetésére szolgáló forrása.) A szervezet a 2016. évi költségvetésének megfelelően 59.263.322 Ft felosztható jogdíjalappal rendelkezett. Ebből szociális támogatás jogcímén kifizetésre került: 943.000 Ft ennek összege kevesebb a költségvetésben szereplő összegnél (1.627.900 Ft), melynek oka, hogy a szervezet a 2015-ös költségvetési évben a költségvetési előirányzathoz képest több szociális támogatást fizetett ki.

A MISZJE a költségvetési előirányzathoz képest 2 millió forinttal csökkentette működési költségeit. Elsősorban a munkatársak foglalkoztatásában bekövetkező változásokkal, nőtt az eseti és egyszerűsített formában foglalkoztatott munkatársak száma, csökkent az állandó dolgozóké. A legjelentősebb kiadásnövekedés az időszakban az irodánkhoz kapcsolódó bérleti díj összegének jelentős növekedése volt, ez éves viszonylatban 2.000.000 Ft többletköltséget jelentett a korábbi évekhez képest. (Addig mindössze jelképes bérleti díjat kellett fizetnie a MISZJE-nek a Magyar Írószövetség részére.) Ugyanakkora a költözésre mindenképpen szükség volt, hiszen a korábbi helyen csak nagyon szűkösen tudtak elférni munkatársaink, mely nagyban megnehezítette a mindennapi munkát és a jelentősen megnövekedett mértékű személyes ügyfélfogadást. Sajnos a folyószámlánkhöz tartozó látra szóló banki kamat konstrukciója megváltozott, mely érzékenyen érintette a szervezetet, így a költségvetési tervezethez képest 647.042 Ft-el kevesebb kamat összeg folyt be az elmúlt évben.

2016. folyamán kiderült az is, hogy a 2017-es állami költségvetés tervezetében a könyvtári haszonkölcsönzés után járó jogdíjakra fordítandó támogatás sorában, előzetes és folyamatos erőfeszítéseink ellenére, sajnos ismét mindösszesen 79.2 millió forint szerepelt, mely jelentősen kevesebb a MISZJE indulásakor folyósított 100 millió forintnál. Ezért ismét tárgyalásokat kezdtünk a szakminisztériumokkal, egyúttal kértük az alapító írószervezetek közbenjárását is. Magyarország Európai Uniói vállalása, hogy a szerzőknek méltányos és arányos jogdíjat folyósít a könyvtári haszonkölcsönzések után, így kompenzálva a szellemi munka után járó jövedelem esetleges elmaradását. Az Emberi Erőforrások Minisztériumával történt egyeztetések után reméljük, hogy a MISZJE a magyar kultúrában tevékenykedő szépíróknak, szakíróknak, műfordítóknak és szerkesztőknek a jövőben lényegesen nagyobb jogdíjat tud majd fizetni. Ennek érdekében ismételt felhívtuk a minisztérium figyelmét arra, hogy a MISZJE elengedhetetlen a MISZJE költségvetésének megduplázása. Kérleltük, hogy a 2017. évi rendkívüli keret terhére folyósítsanak 80.8 millió forintot a MISZJE számára (így az összes állami forrás 160 millió forintra nőne) illetve, hogy a jövőben épüljön be költségvetési soron ez a forrás. A MISZJE ezt a többletforrást nem működésre, hanem a jogdíjak növelésére kívánja fordítani.

Mindennapi munkánk során a szerzők felkutatása és a jogdíjak folyósítása a legfontosabb. Saját fejlesztésű adatbázis kezelő rendszerünknek köszönhetően automatizálni tudtuk a jogdíjakhoz kapcsolódó kifizetési műveletek jelentős részét, ami gyorsabb és pontosabb jogdíj kifizetést eredményezett. A fejlesztéseknek köszönhetően a 2015. évhez képest, ahol 1171 esetben történt kifizetés, 2016-ban ez a szám elérte a 1506-

ot. A tárgyévben 247 új jogosultat kutattunk fel és fizettünk ki jogdíjat számukra. A tárgyévben kifizetett jogdíjak folyósításával kapcsolatos adatokat az Üzleti jelentés elválaszthatatlan részét képező melléklet ad útmutatást.

A 2016-os év folyamán tovább csiszoltuk saját, belső fejlesztésű, a MISZJE munkájához kapcsolódó technikai igényeit egyre nagyobb mértékben kielégítő szoftverünket (NYISZFEJ), amely már nem csak a különböző évek jogdíjait, a szerzők személyes és pénzügyi adatait és hozzájuk kapcsolódó analitikákat tudja kezelni, de alkalmassá vált arra is, hogy bérszámfejtési adatokat nagy mennyiségben fogadjon, illetve hasonló mértékben továbbítsa átutalási parancsokat a banki szerver felé. Mindez, mivel több tízezer jogosulttal rendelkező szervezet vagyunk, hatalmas segítség a mindennapi munkánk során.

A nyilvántartó program 2016 júliusától 3 hónapig tesztüzemben működött. Ebben az időszakban kerültek feltöltésre a programba a referenciakönyvtáraktól kapott adatok, és megtörténtek a szükséges fejlesztések (pl. milyen lekérdezésekre, riportokra van szükség a gyakorlatban), hogy a program napi szinten megkönnyítse munkánkat. A régi adatok egy nagy, egyesített adatbázisba épültek be, így ezek ma már pár kattintással kinyerhetők. Például az, hogy egy adott évben hány jogosultunk kapott 10.000 Ft és 20.000 Ft között jogdíjat, abból mennyi a kumulálódott (több évnyi jogdíj felhalmozódást követő) jogdíj, ki kinek a jogutódja, egy jogosultnak hány jogutódja van és kinek mennyi a jogdíja, illetve kiket kell még kifizetni, kik vannak kifizetve egy adott időszakra.

A program használata lehetővé tette az adatok naprakészen tartását, az utalások pontos ütemezését, NETBANK-ba történő utalást, illetve az utalás adatainak visszatöltését a nyilvántartó programba. A programba beépítésre került számos ellenőrző funkció, mely szinte teljes mértékben lecsökkenti a hibák (pl. utalásból kimaradt jogosult) számát. A nyilvántartó program segítségével könnyen kimutatható egy adott szerző könyvének kölcsönzés száma, illetve annak évekre vonatkozó adatai és maga a kölcsönzési analitika is. Az adatokból könnyen készíthető bármilyen kimutatás. A program lehetővé teszi különböző riportok készítését, pl. adott utalást követően értesítő levél készítését, melyet pár kattintással el tudunk küldeni a jogosultnak, továbbá, hogy folyamatosan biztonsági mentések készüljenek, így bármilyen probléma esetén pillanatok alatt újból használhatóvá válik a rendszer.

A 2016. év igen mozgalmas volt a jogkezelők, így a MISZJE életében is. Megszületettek és hatályba léptek 2016-ban az új jogszabályok, melyek a közös jogkezelők működését szabályozzák (Kjkt. és az ezt kiegészítő kormányrendelet). Ezért a dokumentumainkat az új jogszabályok előírásokhoz kellett igazítanunk. A MISZJE közgyűlése 2016. októberében és 2017. januárjában megszavazta az új Alapszabályt, Felosztási szabályzatot, Támogatási politikát, Szervezeti és Működési Szabályzatot, Tagsági Szabályzatot, Befektetési és Kockázat kezelési politikát. Ennek következtében több változás is bekövetkezett a MISZJE életében: például változik a függő számla és az NKA-nak fizetendő összeg is.

Szervezetünk reprezentatív jellegét tovább erősíti, hogy a MISZJE tagságának növekedése folyamatos. 2016. január elseje óta újabb 28 jelentkező felvételére került sor. Egyesületünk aktív tagjainak száma mostanra elérte a 639 főt, írók, költők, műfordítók, szerkesztők mellett egyre több jogutódot is köszönhetünk sorainkban. Ez a növekedés, a MISZJE munkája és rendezvényei iránti elmúlt időszakban tapasztalható fokozott érdeklődés több mindenre vezethető vissza. Ezek közül a két legfontosabb tagjainkhoz és jogosultjainkhoz köthető.

Nagy örömünkre szolgál, hogy egyre többen kerülnek úgy kapcsolatba a MISZJÉ-vel, hogy valamelyik tagunk előzetesen már információt nyújtott egyesületünkkel és működésünkkel kapcsolatban az érdeklődőknek. Ez kiemelten fontos és hasznos számunkra, örömünkre szolgál, ha ily módon is részt vesz a tagság a MISZJE munkájában. Az elégedett jogosultaknál nincs jobb reklám egy jogkezelő számára, így nagyon komolyan vesszük, hogy a MISZJE munkatársai minden esetben (a kapcsolat felvételétől a szerződéskötésen át egészen a tájékoztatásig és szerzői jogi kérdések megválaszolásáig) a legnagyobb mértékben ügyfélcentrikusak legyenek.

2016-ban kétszer is sikeres intenzív kampányt indítottunk olyan kifizethető jogosultak felkutatására, akiket korábban nem sikerült elérnünk. Sokszor nagyon könnyűnek tűnik egy-egy szerző felkutatása, azonban az,

hogy valakinek tudjuk már a telefonszámát vagy az e-mail-es elérhetőségét egyáltalán nem jelenti azt, hogy el is tudunk jutni a szerződés megkötéséig. Bár nem a tárgyévra vonatkozik, fontos megemlíteni, hogy 2017 januárjában is folytatódott a jogosultak felkutatása, melyben immár segítségünkre volt a már működő adatnyilvántartó programunk is. A program segítségével pontosan meg tudtuk határozni, hogy kik azok a jogosultak, akik a felkutatás célcsoportját fogják alkotni. A kinyert adatok alapján kezdődött meg a munka. A felkutatás során segítségünkre voltak a könyvkiadók, a weboldalunk a szociális média és természetesen a jogosultak is, akik egymás között terjesztették a hírt, hogy keressük egy-egy könyv szerzőjét. (A jogosultak felkutatása során összesen 163db új szerződés érkezett bruttó 16.071.288Ft értékben.)

Szervezetünk ismertségének kifizetett jogosultjaink számával párhuzamos növekedésével szerencsére együtt jár az is, hogy sokkal hatékonyabban tudunk felkutatni, sokkal ritkábban fordul elő, hogy valaki meglepődik, ha a könyvtári haszonkölcsönzésből származó jogdíjak miatt keresi meg a MISZJE. Azonban szükséges folyamatosan kommunikálni, hogy a könyvtári haszonkölcsönzés után járó jogdíj intézménye valós intézmény, mivel sajnálatos módon a szerzői jogok, a jogtudatosság terén komoly lemaradása van a magyar társadalomnak, azonban tevékenységünkkel ezen is próbálunk változtatni.

Láthatóságunk növelése érdekében számos dolgot újra kellett gondolnunk. A szervezet tagságával folytatott kommunikáció élénkítése, a tagság bevonása közös ügyeinkben olyan területek, melyekkel kapcsolatban mindenképp szükségesnek láttunk néhány alapvető változtatást. A tagságot immár rendszeresen körlevelekben tájékoztatjuk: legyen az szociális támogatásra vonatkozó pályázati lehetőség, törvényi változás, konferencia vagy bármilyen releváns információ, amely tagjainkat érdekelheti. A hírleveleket tagjaink és jogosultjaink kapják meg, de természetesen más is feliratkozhat a szolgáltatásra vagy épp leiratkozhat, ha szeretne. A korábbiaknál lényegesen nagyobb hangsúlyt fektetünk, hogy a Facebookon keresztül is kapcsolatot tarthassanak velünk tagjaink, jogosultjaink és más érdeklődők. Felkutatással kapcsolatos kampányainkat ezért elsődlegesen ezen a felületen folytatjuk, de nem elhanyagolható az alapító szervezetek szakmai és kommunikációs támogatása sem.

A könyvtári haszonkölcsönzésből származó jogdíjak megállapítása és kifizetése, valamint a jogvédő tevékenységünk mellett van még egy harmadik terület is, melyen a korábbi évekhez viszonyítva komoly előrelépést tudhatunk magunkénak. Immár két, a Nemzeti Kulturális Alapnál nyertes és megvalósított pályázat után elmondhatjuk azt is, hogy ismertségünk növekedéséhez konferenciáink, workshopjaink és kulturális programjaink is nagyban hozzájárulnak. 2016-ban összesen több mint 10 rendezvényünk volt, melyeken összesen 300-nál is több látogató vett részt. Kiemelt célunk, hogy olyan témákkal foglalkozzunk, melyek szorosan kapcsolódnak a szépirodalomhoz, azonban nem csak a művek létrehozásával foglalkoznak, hanem számos egyéb olyan fontos tényezővel, melyekről az alkotók és az olvasók is keveset tudnak, mely ismeretek hozzájárulhatnak a szépirodalmi élet szereplői esetében a hatékonyabb működéshez és együttműködéshez. A jogtudatosság erősítéséhez.

Első tudományos konferenciánk 2016. április 8-án szerveztük meg „A szerzői jog és a jelen” címmel. Ennek célja az volt, hogy olyan szerzői jogi kérdésekről tartson több gyakorló jogász, egyetemi oktató és PhD hallgató előadást, amely nemcsak a szerzői jogi kérdést jár körül, hanem konkrétan a mi jogosultjainkat érinti, érintheti. Ezen a konferencián szó esett a szerzői jogot érintő változásokról, a közös jogkezelőkre vonatkozó új szabályokról, a szerzői jog és a büntető jog találkozásáról, az írott művek filmes adaptációiról és az elektronikus kölcsönzésről is. Az előadók között tudhattunk olyan nemzetközileg is híres szerzői joggal foglalkozó jogászt, mint a Károli Gáspár Református Egyetem egyik tanszékvezető asszonyát, Dr. Grad-Gyenge Anikót illetve az SZTNH Szerzői Jogi Főosztály főosztályvezetőjét, Dr. Lábody Pétert. A konferenciánk iránt nagy volt az érdeklődés, nem csak a szakjogászok, de a szerzők részéről is, mely megerősítette azt a sejtésünket, hogy szerzőinket jogosultjainkat érdeklik a szerzői jogi kérdések. Mindezért elhatároztuk, hogy a jövőben rendszeresen tartunk szerzői joggal kapcsolatos rendezvényeket.

Így 2016. december 2-án a MISZJE megtartotta második tudományos konferenciáját is „Kihívások a szerzői jogban” címmel. Ismét az előadók között tudhattuk elnökségi tagunkat Dr. Grad-Gyenge Anikót, a KRE ÁJK tanszékvezető asszonyát és a Proart Szövetség tanácsadóját. A PPKE JÁK-ról Dr. Tattay Levente, Dr. Takó

Sándor és Dr. Ujhelyi Dávid illetve felügyeleti szervüinktől, az SZTNH-től, Dr. Takács Nóra tartott előadást. Nem csak jogosultjaink és tagjaink érdeklődtek a konferencia iránt, hanem nagy számban érkeztek jogászok és joghallgatók is. Az érdeklődés akkora volt, hogy az ülőhelyek száma nem bizonyult elégnek. Rendezvényünket az NKA támogatta. Második konferenciánkról fényképes összefoglalót találnak a honlapon, a hírek között.

Konferenciáink célja többek között az volt, hogy növelje jogosultjaink jogtudatosságát, képet adjon számukra a szerzői jogaikkal kapcsolatos jogi környezetre. Mindkét esetben kiküldtük a meghívókat valamennyi tagunk számára, örömmel láttuk, hogy többen el is jöttek meghallgatni az előadásokat. Felügyeleti szervünkkel, az SZTNH-val nemcsak a konferenciák esetében tartottuk a kapcsolatot, hanem olyan jogi kérdésekben is egyeztettünk, kikértük a véleményüket, mint az új Kjkt. alkalmazása és értelmezése. Dr. Lábody Péter főosztályvezető úr és munkatársai minden esetben fogadtak minket és készségesen válaszoltak kérdéseinkre.

A 2015. októberében elkezdődött jogsegély szolgálat a mai napig folyamatosan működik. Minden héten érkeznek különböző szerzői jogi kérdések, amikre jogászunk, Dr. Sándor Eszter válaszol. Ezt az intézményt nagyon fontosnak tartjuk, hiszen nem csak jogkezelő, de jogvédő szervezet is vagyunk. Megteszünk mindent azért, hogy tagjaink kérdéseire válaszokat adjunk.

A szakmai programok mellett célunk volt, hogy a nekünk törvényi kötelezettség alapján évente kölcsönzési adatokat szolgáltató könyvtárakkal is szorosabb kapcsolatot alakítsunk ki. Ennek megfelelően szintén NKA-s pályázati forrásból a könyvtár látogatók által kedvelt szerzőket juttatunk el vidéki olvasóikhoz. A látogatások során az olvasók megismerkedhettek (és megismerkedhetnek) a szerzővel és annak munkáival. Programunk ezzel egyszerre szolgálja a szépirodalom és az olvasás népszerűsítésének ügyét, ráirányítja a kortárs szépirodalom, szakirodalom és műfordítás fontosságára a figyelmet. Új szempontokat emel be az könyvkultúra népszerűsítésbe, olyan szereplőket köt össze (író, szakíró, műfordító, szerkesztő, olvasó, könyvtár és jogkezelő), melyek eddig ilyen formában nem működtek együtt. Az eseményeken így alkalom nyílt arra is, hogy a közönséget tájékoztassuk fontosabb szerzői jogi kérdésekkel kapcsolatban, illetve nyugodtan kérdezhettek a meghívott szerzőket olvasási-, kölcsönzési szokásaik felől.

Mint már szó esett róla, jelentősen megnövekedett ügyfélforgalmunk és egyéb technikai jellegű okokból 2016 májusában a Bajza utcából új irodába költöztünk. Az Üllői út 25. szám alatt található, a Kálvin tér és a Ferenc körút közé eső City Cornerben sikerült irodát bérelnünk a piaci árnál lényegesen kedvezőbb feltételekkel. Jelenleg az épület negyedik emeletén három kisebb irodával rendelkezünk, melyek az ügyfelek fogadására éppúgy alkalmasak, mint az elnökségi vagy a felügyelő bizottsági ülések megtartására. Az épület konferenciateremmel is rendelkezik, melyet közgyűlések, konferenciák alkalmával igénybe tudunk venni. A Bíróság 2016. Karácsonya előtt bejegyezte a MISZJE új székhelyét, amely 2017. január 6-án jogerőssé vált. Az új székhely megegyezik az új iroda címével, ahol jogosultjaink személyesen is elérhetik munkatársainkat, ez pedig a 1091 Budapest Üllői út 25.

Budapest, 2017. április 30.

Kollár Árpád s. k.

2016. ÉVI ÜZLETI JELENTÉS MELLÉKLETE

A jogdíjkifizetések alakulása számokban

A, 2016. január-december közötti kifizetések, havi bontásban (a 2015 január-márciusi kifizetések már a 2014 évi beszámolóban feltüntetésre kerültek):

bruttó		Évenkénti kölcsönzés/kifizetés*				Összesen/hó
		2011-es kölcsönzés	2012-es kölcsönzés	2013-as kölcsönzés	2014-es kölcsönzés	
2016	Január	329 438 Ft	151 279 Ft	1 622 484 Ft	0 Ft	2 103 201 Ft
	Február	674 646 Ft	94 204 Ft	5 829 214 Ft	0 Ft	6 598 064 Ft
	Március	1 031 039 Ft	118 278 Ft	3 737 163 Ft	0 Ft	4 886 480 Ft
	Április	359 046 Ft	385 899 Ft	1 769 694 Ft	0 Ft	2 514 639 Ft
	Május	188 063 Ft	232 746 Ft	857 455 Ft	0 Ft	1 278 264 Ft
	Június	377 812 Ft	99 527 Ft	810 223 Ft	2 250 000 Ft	3 537 562 Ft
	Július	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Augusztus	32 881 Ft	23 466 Ft	30 851 Ft	0 Ft	87 198 Ft
	Szeptember	26 959 Ft	24 873 Ft	94 315 Ft	1 526 104 Ft	1 672 251 Ft
	Október	38 361 Ft	22 287 Ft	413 179 Ft	21 047 335 Ft	21 521 162 Ft
	November	148 220 Ft	119 234 Ft	314 543 Ft	10 336 300 Ft	10 918 297 Ft
	December	37 449 Ft	27 683 Ft	70 271 Ft	50 876 Ft	186 279 Ft
Összesen:		3 243 914 Ft	1 299 476 Ft	15 549 392 Ft	35 210 615 Ft	55 303 397 Ft

B, 2017. január-március közötti kifizetések, havi bontásban:

bruttó		Évenkénti kölcsönzés/kifizetés*				Összesen/hó
		2011-es kölcsönzés	2012-es kölcsönzés	2013-as kölcsönzés	2014-es kölcsönzés	
2017	Január	25 932 Ft	115 940 Ft	238 337 Ft	389 574 Ft	769 783 Ft
	Február	560 184 Ft	472 115 Ft	1 860 328 Ft	1 477 648 Ft	4 370 275 Ft
	Március	763 393 Ft	746 278 Ft	2 660 111 Ft	2 394 883 Ft	6 564 665 Ft
	Április	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Május	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Június	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Július	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Augusztus	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Szeptember	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	Október	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	November	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
	December	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft
Összesen:		1 349 509 Ft	1 218 393 Ft	4 520 439 Ft	3 872 531 Ft	11 704 723 Ft
Mindösszesen:		4 593 423 Ft	2 517 869 Ft	20 069 831 Ft	39 083 146 Ft	67 008 120 Ft

* A kifizetett összegek a bérszámfejtés dátuma szerint kerültek feltüntetésre
Jelen melléklet a 2016. évi üzleti jelentés (igazgatói beszámoló) elválaszthatatlan része.

